

Андрей ПАЛВАЛ – орнитолог и графити-художник от Украйна:

Птиците са символ на човешките мечти и стремеж към свободата

Роден е през 1983 г. в Харков (на украински Харків), Украйна. През 2005 г. завършва биология в Харковския национален университет „Василий Каразин“, най-старото висше училище в Украйна.

Андрей е художник по призвание и творчеството му сполучливо съчетава двете муголеми страсти – орнитологията и живописата. Автор на графити от 2000 г. и е известно име в Украйна.

През 2022 г. пристига със семейството си в България, търсейки спасение от войната, както това направиха над 300 000 украинци, потърсили убежище у нас. Живее в София, а в Харков са останали родителите му, с които поддържа постоянна връзка.

Съпругата му Анна Маро също е биолог, работила е като учител в Харков. Имат три деца, като най-големият Всеволод (Сева) е на 7, брат му Ян – на 5, а сестричката Ада – на 2 години. Създал е много графити в България, като едно от последните събития бе откриването на 16 август на два уникални стенописа на Андрей Палвал в Зоологическата градина в София, изрисувани в две външни заграждения на евроазиатските кафяви мечки Тони и Марияна. Графитите представляват два вида хищни птици – белоглав и брадат лешояд, предмет на опазване на „Натура 2000“, и са направени по поръчка на Сдружение „Зелени Балкани“, с което Андрей сътрудничи.

– Г-н Палвал, разкажете какви са Вашите творчески постижения в Украйна?

– Здравейте, мои български приятели! В моята родина имам нарисувани много стенописи (бел. *ред.* – в Украйна се наричат мурали). През последните 2 – 3 години направих множество мурали на територията на окупираните Донецка и Луганска области. Една от най-известните ми рисунки се намираще в изключително пострадалия от руската агресия град – Бахмут. Разбрах от мои приятели там, че понастоящем половината от стенописа ми в резултат на прякото попадение на руската авиобомба е унищожена, а другата му част е в незадоволително състояние. Три графита в гр. Авдиевка също са потрошени, творбата ми в гр. Мариупол замина след бомбардировката заедно с жилищния блок, на който бе изрисувана.

– Знаете ли за нещо оцеляло?

– Много скъпа за мен творба в окупирания град Изюм наистина е оцеляла. Тя не е случайна там и представлява портрет на Джон Ленън, със строфата, изписана на украински и руски език, от известната му песен „Дайте шанс на мира“. Историята на този графит в центъра на града е много интересна. В процеса на декомунизацията населението е пожелало, а управата на града го е подкрепила, площад „Ленин“ да се преименува на площад „Ленън“. Една променена буква, а колко различно послание!

– Къде още рисувахте по света?

– Разбира се, доскоро не съм се ограничавал с рисуването само в Украйна. Имам много нарисувани графити извън родината ми, в много страни на Европа, а сега доста работя в България. Една от екзотичните дестинации, в които рисувах, бе Пакистан.

– Как дойдохте в България, имаште ли приятели тук? Усещате ли Вие и семейството Ви нашата страна вече като своя втори дом?

– Все още ми е тежко да произнасям тези думи „втори дом“, защото в Украйна имам прекрасен дом, семейство, приятели, съмишленици и красивия град Харків. Наричам пребиваването на семейството ми в България „временно убежище“, при това искам да отбележа, че огромно мнозинство от хората тук са гостоприемни към нас и отзивчиви към нашата беда. Имам приятели в София, които ни приютиха на първо време, а след това ни помогнаха да намерим жилище под наем. Синовете ни тръгнаха на детска градина и училище, като големият успя да завърши цялата учебна година тук. Благодаря на България.

– Какви и къде бяха първите Ви нарисувани в България графити?

– Първата си творба рисувах заедно с известния в България и по света ваш графити-художник Насимо, който

ме покани да работя с него. Това беше портрет на Васил Левски, който изрисувах в Брезник.

– Спомням си първата Ви авторска изложба в София, наредена в „Къщата на София“, която се казваше „Птиците“. Една от картините бе на сина Ви – Сева, а редом до Вашите картини бяха сложени детските рисунки на Арт работилницата „ДоброТворчество“, в която се занимаваха и украински деца. Сега ще Ви разпитвам повече за птиците, които за Вас са символи.

– Птиците винаги са били и ще останат символ на човешките мечти, желания и стремеж към свободата. Птиците, поради тяхното умение да летят, могат да бъдат навсякъде и когато си пожелаят. Тук, в София, рисувах птиците като алюзия (бел. *рег.* – *напомняне, посещане*) за мигрантите. Така или иначе птичият живот е свързан с миграция. Но докато едни хора създават за други хора, които искат да пътуват по света, кордони, документи, препятствия, птиците са ръководени само от инстинктите си и са волни да мигрират всяка година. Хвъркатите същества са толкова различни отвън, а толкова еднакви отвътре. Не е ли и при хората така?

– Вие веднъж споделихте, че обичате да разказвате човешки истории чрез образите на пернатите обитатели на нашата планета? Последната Ви история?

– Един от графитите под название „Интуиция“ оставих за спомен на детската градина в София, посвещавайки го на сина си и на времето, в което той бе възпитаник там. Изключително съм доволен от тази детска градина, в която синът ми бе приет с много любов, топлина, но и научен да бъде отговорен и дисциплиниран. Получи се един трогателен сюжет, свързан с първите крачки на

Гост на редакцията

едно малко птиче в огромния свят и интуицията, която ни води в живота.

– **А себе си на каква птица бихте оприличили?**

– В интерес на истината никога не съм се замислял за това. Може би не се асоциирам с нито един вид птица, защото, в рамките на шегата, не съм се научил да летя.

– **На 16 август в Зоологическата градина в София бяха открити два Ваши мащабни графита – на белоглав и брадат лешояд. Поздравления за прекрасните творби! Разкажете първо колко време Ви трябваше за това, защото мечките не са безопасни, а и не могат да седят дълго време затворени?**

– Чудесен се получи проектът! Голям като мащаб – два обекта, изрисувани на обща площ 800 кв. м, върху два мечи волиера. В идеята си успях да обединя, от една страна, природозащитната дейност на Сдружение „Зелени Балкани“ и от друга, да отразя природната среда, която се вписа в изглед към Витоша. Доста брутални са бетоновите декорации, в които се намираха животните, и отдавна им бе дошло времето да се „разкрасят“. Затова прибягнах до многопланова композиция, в която експериментирах и обединих и мечките, и двата вида редки и защитени птици.

Точно защото имахме два обекта, редувахме затварянето на мечките ту в единия, ту в другия волиер. Главната роля изигра правилното планиране на процеса на съз-

даването на графитите и не сме притеснили животните за повече от две седмици. Това е уникално кратък срок за рисуването на такава композиция.

– **Какво Ви предстои да правите в близко време?**

– До февруари 2022 година аз на драго сърце споделях своите планове, идеи и намерения. Например имах предложение да рисувам в Атомната централа в Украйна, но сега тя е окупирана. Май засега не искам да правя никакви планове.

– **Имаме традиционен въпрос на рубриката, който задаваме на гостите ни в края на интервюто: какво е за Вас гората?**

– Гората, думата, която при нас означава друго – планина на български, нали? Тя е извор на вдъхновение за твореца. Особено боровата гора.

С госта разговаря
Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки: Йордан ДАМЯНОВ
и архив на Андрий ПАЛВАЛ

